

Nejisté energie tlačí na inflaci i korunu

České domácnosti si letos prochází velice těžkou situací. V prvním kvartále sice mzdy meziročně rostly zhruba o 7 %, tato dynamika ale spíše bude polevovat, zatímco inflace rodinné rozpočty na výdajové straně drtí v nevídaném měřítku.

Částečnou úlevu pak pocítují důchodci, když se jim díky automatické valorizaci zvýší průměrné penze na víc než osmnáct tisíc. Z dlouhodobého hlediska však žádnou jistotu nemají. Stát totiž stojí před velkým problémem Husákových dětí, které budou svým postupným opouštěním produktivního věku vytvářet do roku 2030 velké deficity a vláda na to bude muset reagovat.

Ceny za bydlení a energie rostou

Samotné ceny nájemného v Praze poskočily meziročně o 25 %. Poptávka po nájemném bydlení se totiž za druhé čtvrtletí zvýšila oproti prvnímu o neuvěřitelných 20 %. Je to logický důsledek nedostupnosti pořízení vlastního bydlení (pro zajímavost – v Česku dosažení vlastního bydlení trvá nejdéle z celé Evropy, a to 13 ročních hrubých platů, v Praze pak více jak 15). Nabídka je navíc výrazně omezena. Velká část vlastníků se totiž i díky nárůstu turismu opět přeorientovává ke krátkodobému nájmu. Jiní se pak do poskytování pronájmu nevrhají, neboť výnos z nájemného se v Praze velice často nachází pod 3 %.

Asi nejcitelnější nárůst v rodinných nákladech zaznamenává položka energií. Zajímavé je podívat se na burzu v Lipsku, kde se obchodují energetické komodity mimo jiné právě i pro střední Evropu. Elektřina i plyn zde zdražily během roku téměř sedmkrát. Cena plynu na klíčové holandské burze TTF navíc aktuálně pokračuje ve strmém růstu v obavách z možného úplného zastavení ruských dodávek.

Ne náhodou se ceny elektřiny a plynu pohybují ve stejných relacích. Výši ceny elektřiny na burze totiž plyn značně ovlivňuje, a to navzdory skutečnosti, že se u nás vyrábí z plynu zhruba 8 % elektřiny. Cenu elektřiny určuje tzv. závěrná elektrárna, tedy v našem případě elektřina vyrobená z plynu. V ceně se tak odráží skutečnost, že v paroplynové elektrárně padnou dvě megawatthodiny plynu na jednu megawatthodinu elektřiny a k tomu připočtete třetinu ceny povolenky.

Pozornost se tak upíná k vládě, jakým způsobem domácnostem s náklady energií pomůže. Zásadní bude

tzv. „Úsporný tarif“, který by měl mít podobu dotace ze státního rozpočtu směřující přímo k dodavateli energií. Částečně tak sníží účet za elektřinu a plyn pro domácnosti. Prozatím se počítá s částkou až 66 miliard korun.

Pohledem na celý spotřebitelský koš nám lehkou naději nabízí vývoj cen v průmyslu. Ten lehce zpomalil meziroční růst cen na 26,8 % oproti 28,5 % v předchozím měsíci. Tomu napomohly levnější ropné produkty. Ještě výrazněji ale zvolnily cenové tlaky v zemědělství. Zatímco ještě v červnu rostly ceny zemědělských výrobců mezi měsíčně o 4,4 %, v červenci došlo k propadu o 3,6 %. Zde jde však částečně o sezónní efekt.

Navzdory očekávanému ochlazení dynamiky inflace od příštího roku budou dopady na rodinné rozpočty nadále citelné. Veškeré indicie pak jasně poukazují na nutnost zaopatřit se do důchodového věku z vlastních prostředků. Tato doba tak jasně varuje, že si musí každý jednoznačně odkládat a zhodnocovat své finance. Dlouhodobě neumí před inflací lépe ochránit žádné jiné aktivum než akcie. Pro domácnosti s nejistým výhledem ohledně nákladů se pak jako dobrá alternativa jeví například Repofond, který nabízí atraktivní zhodnocení při dobré likviditě pro případ neočekávatelných výdajů.

Jak se bude dařit koruně?

Středoevropské měny, včetně koruny, si prochází také horšími časy. Do významného schodku se propadla naše obchodní bilance z důvodů zdražení dovážených energií a problémům v dodavatelských řetězcích brzdících vývoz. To nám v jednoduchosti říká, že se zahraniční obchod, který významně ovlivňuje kurz koruny, nenachází v dobré kondici. Na druhou stranu česká koruna oproti regionálním měnám představuje mnohem větší stabilitu, a to díky velkým devizovým rezervám. Česká národní banka v rámci intervencí na obranu české koruny proti znehodnocování odprodala letos více jak 12 % devizových rezerv. Stále se však jejich výše bude pohybovat někde nad 140 miliardami EUR, zůstávají tak s přehledem nejvyšší ve středoevropském regionu. V našich SICAV fondech nadále preferujeme měnové zajištění, které nám zaručuje lepší forwardový kurz oproti spotovému o 2,7 % vůči dolaru a 5,4 % vůči euru. To představuje zisk či polštář proti měnovému znehodnocení.

Ing. Richard Bechník, hlavní analytik,
Fincentrum & Swiss Life Select

Finančního kurýra si můžete poslechnout na telefonním čísle +420 273 188 881.

<https://podcasts.apple.com/podcast/id1543717565>

<https://podcasts.google.com/feed/aHR0cHM6Ly9mZWVkecySidXp6c3Byb3V0LnNvbS8xNDY4NjE1LnJzcw==>

<https://open.spotify.com/show/3WZqZuLHKdJQRJCdddlC13?si=LdlObUIR4-WqD-1Oz43iw>

https://www.fcsis.cz/cs/home/pro_media/financi-kuryr.html

